

Spominska proslava

Pred letom dni smo se koroški Slovenci in tudi predstavniki vsega slovenskega ljudstva zbrali na ljubljanskih Žalah, da se poslovim od pokojnega

DR. FRANCETA CIGANA

Prihodnjo nedeljo pa se bomo v slavnosti dvorani Koncertnega doma v Celovcu spomnili v pesmi in besedi tega na kulturnem področju zaslužnega moža. Po rojstvu ni bil koroški Slovenec. Prišel je k nam z odprtim srcem kot Prekmurec in prinesel med naše vrste moč slovenske pesmi. Tej pesmi in temu petju je posvetil nad dvajset let svojega življenja.

Odkar mu je bila izročena v domu in v šoli slovenska mladina, se je tej mladini posvetil z vso ljubeznijo in vso vnemo. Nobe- no razočaranje ga ni potrla in pretreslo, z vedno trdnješo voljo se je posvečal delu.

Po obširni zaposlitvi v šoli in v dijaškem domu je našel še čas, da je napisal dva učbenika za višje razrede Slovenske gimnazije. Po vsej južni Koroški je iskal in zbiral ter zapisoval pesmi in viže in tako otel to starodavno dediščino naših prednikov pozabi. Večina tako zbranega kulturnega drobiža je bila objavljena v Letnih poročilih Slovenske gimnazije v letih 1957/58 do 1970/71.

Kolikokrat smo videli pokojnega dr. Cigana kot pevovodjo na primicijah in mladinskih praznikih.

Poleg skrbi za šolo pa je del svojega »jaz« prelivljal v pevsko društvo Petelin Gallus v Celovcu. Nad deset let je zbiral pevke in pevce okoli sebe oziroma so se ti zbirali okoli njega. Za pevovodjo in za pevce je bila to velika žrtev, saj so prihajali pevci po 30 in več kilometrov na pevске vaje. S svojim znanjem je šel zbor gostovat v Ljubljano in druge kraje Slovenije in žel odlične uspehe, šel je med Slovence v Gorico in Trst in razveselil tamošnje rojake z našo pesmijo.

Nedeljska slavnostna akademija pa bo veljala tudi

70-LETNICE MILKE HARTMANOVE

ki je stala desetletja v prvi vrsti med kulturnimi delavci na Koroškem. V Libučah pri Pliberku doma je bila priča kulturnih uspehov v vrstah mladine in priča krivic, katere so koroški Slovenci doživljali v zadnjih petdesetih letih.

Kot voditeljica gospodinjstkih tečajev po vaseh južne Koroške je zbirala dekleta v šesttedenskih kurzih. Kuharske razstave in s temi združene kulturne prireditve so bile odsev Milkinoga dela in garanja. Za kulturne prireditve je večinoma sama zlagala pesmi in pisala igre. Slovenski skladatelji Bajuk, Kramolc, Tomc, Mihelič, Rožitz in seve dr. Cigan so Milkinoga pesmi harmonizirali. Lepo je število Milkinih pesmi in tudi onih, ki so že našle pot med narod, torej ponarodele, za kar gre v veliki meri tudi zasluga pokojnemu dr. Francetu Ciganu.

Naj bo nedeljska kulturna prireditev nam vsem obveza in dolžnost, da bomo to našo pesem ljubili in gojili z isto vnemo, kakor je to delal pokojni dr. Cigan in kakršno je posvečala Milka v lepih in težkih časih, kjer ji je bila edina uteha in tolažba slovenska pesem.

Voščilom in željam za nadaljnje uspešno delo ob sedemdesetletnici pridružimo tudi iskrene želje in zahvalo za nadstiridesetletno gojitev slovenskega petja Milkinemu bratu Folteju, ki z velikim uspehom vodi podjunjski pevski zbor.

Vnedeljo, 27. februarja, pa se bo pevski zbor Petelin Gallus predstavil pod vodstvom Ciganovega učenca prof. Jožka Kovarčiča v celovškem Glasbenem domu.

Nixonov „zgodovinski obisk“ v Pekingu

Mao Ce-tung je nepričakovano sprejel ameriškega predsednika neposredno po njegovem prihodu v Peking — Kitajsko časopisje slavi Nixona — Jasna želja po zblízanju

„Zgodovinski obisk“ ameriškega predsednika Nixona na Kitajskem, ki se je začel v ponedeljek, je že pripravil prvo presenečenje. Kitajska je prvič, odkar obstaja, sprejela v goste nekega ameriškega predsednika. Sprejela ga je, kot znajo samo Kitajci, s prefinjenim čutom za vprašanja forme. Protokol je bil skrčen, manjkala je po pričakovanju množica, glede na dejstvo, da med ZDA in Kitajsko ni diplomatskih odnosov. Kljub temu je bil sprejem izredno vljuden in gostoljuben.

Prvi dan Nixonovega obiska na Kitajskem sta označevala dva nepričakovana dogodka, ki po svoje dokazujeta, kako velik pomen pripisujeta obe strani ameriško-kitajskemu zblízanju: gre namreč za srečanje med Nixonom in Mao Ce-tungom in za izmenjavo zdravic med voditeljem Bele hiše in Ču En-lajem.

Nixon je skupaj s soprogo Patricio, zunanjepolitičnim svetovalcem Kissingerjem, zunanjim ministrom Rogersom in ostalimi člani spremstva stopil na kitajska tla v Šanghaju ob 1,45 ponoči, po srednjeevropskem času. Eno uro pozneje je letalo „Spirit of 76“ pristalo v Pekingu, kjer so Nixona in njegovo spremstvo pričakali ministrski predsednik Ču En-laj, obrambni minister Čen Jung in drugi vladni predstavniki. Na letališču je plapolala ameriška zastava v neobičajnem sožitju z ogromnimi Mao Ce-tungovimi slikami in z letaki s protimperialističnimi gesli. Nixon in Ču En-laj sta poslušala državni himni ter pregledala častno stražo, v katerih so bili predstavniki vseh treh rodov vojske. Slovesnosti na letališču je bilo s tem konec. Poleg predstavnikov oblasti in novinarjev ni bilo tam nikogar.

Novinarje je v mestu čakalo prvo presenečenje: ko so bili vsi zbrani, da bi prisostvovali začetku pogovorov med Nixonom in Ču En-lajem, so jim kitajski funkcionarji sporočili, da bo srečanje eno uro kasneje, ker je bil medtem nepričakovani sestanek med Nixonom in Mao Ce-tungom, ki so mu prisostvovali tudi Kissinger in Ču En-laj.

JASNA ŽELJA PO ZBLÍZANJU

Izredna publiciteta, ki jo posvečajo poročevalski mediji o Nixonovem obisku, smatrajo politični opazovalci, kot jasno željo Pekinga po popuščanju napetosti z Združenimi državami Amerike. Tako se bavi glavni organ kitajske partije „Ljudski časopis“, kar na dveh straneh — list ima šest strani — s prihodom Nixona in njegovimi pogovori v ponedeljek. Še z večjo pozornostjo so opazovalci zabeležili, da je „Ljudski časopis“ objavil nenavadno število šestih slik o Nixonovem obisku.

V sila prijaznem razpoloženju se je odvijal banket v ponedeljek, v torek pa so bili skoraj prisrčni štiriurni pogovori med Nixonom in Ču En-lajem. Kljub temu, da so bili pogovori tajni, je le prišlo na dan, da so razpravljali o vprašanih Japonske, Formoze in Koreje.

O Nixonovem obisku na Kitajskem v vzh. Evropi niso mnogo pisali. Na Tajvanu pa so časopisi o Nixonovem obisku poročali obširno. Tam so ukinili celo cenzuro, ki so jo vpeljali glede poročil iz Kitajske.

Krščanska kulturna zveza v Celovcu in Zveza pevskih društev v Celovcu
vabita na

SLAVNOSTNO AKADEMIJO

Obhajali bomo prvo obletnico smrti dr. Franceta Cigana

in 70. rojstni dan pesnice Milke Hartmanove

V nedeljo, 27. februarja 1972, ob 14,30 v Domu glasbe v Celovcu

Podrobni spored akademije je na 4. strani.

Vstopnice v predprodaji v pisarni Krščanske kulturne zveze, Viktringer Ring 26, tel. 0 42 22 — 84 358, pri krajevnih prosvetnih društvih in pri zastopnikih Farne mladine.

Sporočamo tudi, da bo avto-podjetje Sienčnik vozilo iz Podjune v sledečem času: Pliberk trg 12,45, Šmihel-Šercer 13,00, Globasnica-Šoštar 13,20, Dobrla vas-Sienčnik 13,30 in Škocjan 13,40 uri.

Slovenska skupnost v Italiji proti razlaščenju

O problemu razlaščenja v zvezi s predvidenimi gradnjami tako za barkovlansko vpadnico kot za bolnišnico in univerzitetno fakulteto na Katinari, je razpravljal izvršni odbor Slovenske skupnosti v Italiji.

V zvezi z barkovljansko vpadnico izvršni odbor Slovenske skupnosti poudarja, da načelno zagovarja potrebo tržaškega mesta po boljši cestni povezavi z zaledjem. Ker pa so v zvezi s predvideno cesto občinski uradi zavrgli vse upravičene ugovore Barkovljanov, je Slovenska skupnost sklenila, da odtegne svojo politično podporo obstoječemu načrtu barkovljanske vpadnice. Dosegla je odložitve dokončnega ukrepa in boljšo proučitev načrta barkovljanske vpadnice.

Potem ko je imel vrsto sestankov s prizadetimi prebivalci, je izvršni odbor Slovenske skupnosti proučil celotni problem z vseh

zornih kotov in prišel do zaključkov, po katerih je predvideni obseg razlašitev, tako zemljišč kot hiš, nesorazmeren za omenjene objekte. Po teh načrtih bi bilo oškodovanih preveč slovenskih lastnikov, kar bi utegnilo tudi vplivati na narodnostni sestav omenjenih krajev. Zaradi tega je izvršni odbor Slovenske skupnosti, potem ko je analiziral pobude zainteresiranega prebivalstva, sklenil vso stvar proučiti v okviru partnerjev leve sredine in najti ustrezno rešitev, ki bi zadovoljila tako prizadeto prebivalstvo kot potrebo po gradnji novih cest in bolnišnice ter univerzitetne fakultete. V tem smislu je izvršni odbor Slovenske skupnosti sklenil narediti vse korake, ki bodo primerni in nujni za zaščito koristi slovenskega prebivalstva in pa narodnostnih značilnosti prizadetih krajev.

OBJAVA

Ravnateljstvo Zvezne gimnazije za Slovence v Celovcu sporoča:

- Po posebnem odloku Zveznega ministrstva za prosveto in umetnost naj pripravijo vsi starši svoje otroke, ki jih želijo dati v šolskem letu 1972/73 na gimnazijo, takoj po končanem 1. semestru tega šolskega leta, t. j. od 12. 2. 1972 dalje do najkasneje 26. 2. 1972 ravnateljstvu Zvezne gimnazije za Slovence. Ob prijavi za sprejem je treba predložiti spričevalo 1. semestra 4. razreda ljudske šole, rojstni list in dokaz avstrijskega državljanstva.
- Pravočasno prijavljeni učenci, ki bodo konec šolskega leta 1971/72 po oceni ljudskošolske konference sposobni za vstop v glavno šolo kategorije A (1. Klasesenzug), bodo sprejeti na gimnazijo brez sprejemnega izpita.
- Pravočasno prijavljeni učenci, ki konec šolskega leta 1971/72 take ocene ne bi dosegli, bodo morali delati sprejemni izpit za vstop na gimnazijo. Za sprejemni izpit, pri katerem naj presodi izpitna komisija gimnazije sposobnost učenca, bo treba otroka ponovno prijaviti v času od 5. do 17. junija 1972. Ti sprejemni izpiti bodo verjetno 29. in 30. junija 1972.
- Konec maja 1972 bo javilo vodstvo ljudske šole gimnaziji učni uspeh za gimnazijo prijavljenih učencev 4. razreda. Nato bo ravnateljstvo gimnazije v enem in drugem primeru pravočasno obvestilo starše dijakov o sprejemu oz. potrebi prijave k sprejemnemu izpitu.
- Zakasnele prijave bodo v izjemnih slučajih še možne, a samo z dovoljenjem Deželnega šolskega sveta. Zato opozarja ravnateljstvo vse starše še posebej, naj ne zamudijo zgoraj navedenega roka za prijavo!
- Za vstop v višje razrede je potreben poseben razgovor z ravnateljem. Prijave za sprejem na gimnazijo lahko izvršite osebno v šolski pisarni ali pa pismeno na naslov: Zvezna gimnazija za Slovence, 9020 Klagenfurt, Lerchenfeldstraße 22. V primeru kakšne nejasnosti se obrnite osebno ali telefonično na ravnateljstvo.

Ravnateljstvo

Deželni glavar sprejel zastopnike NSKS

Novo predstavništvo Narodnega sveta koroških Slovencev se je predstavilo 15. februarja 1972 deželnemu glavarju. Koroški deželni glavar Hans Sima je sprejel zastopnike Narodnega sveta ob navzočnosti ravnatelja deželnih uradov, dvornega svétnika Othmarja Hauerja, razgovoru pa sta prisostvovala tudi kulturni referent pri koroški deželni vladi, dvorni svétnik Günther Mittergradnegger in dr. Gerhard Baumann.

Delegacijo Narodnega sveta je vodil predsednik dr. Joško Tischler, člani delegacije pa so še bili: dr. Valentin Inzko, dr. Reginald Vospernik in dr. Matevž Grlic.

Dne 16. februarja so napravili nato predstavniki Narodnega sveta vljudnostni obisk pri jugoslovanskem generalnem konzulu Bojanu Lubeju.

PRI DEŽELNEM SVETNIKU BACHERJU

V petek, dne 18. februarja 1972, pa je sprejel zastopnike Narodnega sveta tudi član koroške deželne vlade, deželni svétnik Herbert Bacher.

Razgovor z deželnim glavarjem

Koroški deželni glavar Hans Sima je sprejel 15. februarja 1972 predstavnike Narodnega sveta koroških Slovencev ter se z njimi razgovarjal ob navzočnosti visokih uradnikov koroške deželne vlade o vrsti vprašanj obojestranskega interesa.

Zastopniki Narodnega sveta so pri razgovoru poudarili, da je bilo opozorjeno z izjavo predsednika NSKS dr. Joška Tischlerja na zadnjem občnem zboru na problem, ki je za vse koroške Slovence najbolj pereč. Gre pri tem za realizacijo člena 7 državne pogodbe. Močno obremenjuje odnose med večinskim narodom in manjšino dejstvo, da so bile doslej predložene parlamentu le zakonske ureditve, ki so nastale brez sodelovanja prizadete manjšine in s katerimi manjšina tudi zaradi tega ni mogla soglašati. Nikjer v Evropi ni znan primer, da bi bila država prezrla pri reševanju mednarodno prevzetih obveznosti v zvezi z zaščito manjšin njih stališča in predloge.

Predstavniki Narodnega sveta so priznali kot pozitivno ustanovitev referata, ki se bavi v okviru deželne vlade predvsem s proučevanjem manjšinskih problemov. Sem spada tudi osnutek, ki je bil izdelan glede dvojezičnih napisov na pobudo koroškega deželnega glavarja za urad zveznega kanclerja na Dunaju. Osnutek je mišljen kot diskusijska podlaga ter bo manjšini dana možnost, da zavzame do njega stališče. To je važno predvsem zato, ker je znano, da se bistveno razlikujejo stališča glede ozemlja, na katerem naj bi se izvedli dvojezični napisi.

Deželni glavar Sima je pozdravil pripravljenost manjšine za konstruktivno sodelovanje pri reševanju odprtih vprašanj. Dejal je, da ima Narodni svet — kot vsaka politična stranka oziroma gibanje — upravičeno svoja idejno-politična izhodišča. Ne glede na to želi biti on deželni glavar vsem Korošcem v enaki meri.

Pri razgovoru z deželnim glavarjem je bilo nakazano v smislu resolucije občnega zbora Narodnega sveta tudi slovensko stališče v zvezi z vprašanji spojitve občin. Take odločitve morajo upoštevati etnični značaj ozemlja, na katerem živijo Slovenci.

Deželni glavar je izrecno poudaril, da ugotavljanje manjšine kot sredstvo za uresničitev manjšinskih določil državne pogodbe ne pride v poštev.

Dr. V. Inzko

Sodelovanje med Gradcem in Trstom

Graški župan bo prišel v Trst v prvih dneh marca na čelu delegacije upraviteljev in funkcionarjev glavnega mesta Štajerske, ki se bo v Trstu razgovarjala s tržaškimi predstavniki o nekaterih vprašanih skupnega interesa, zlasti o nekaterih urbanističnih vprašanih in vprašanih prometa.

Ta obisk graških predstavnikov je bil najavljen že ob lanskem obisku (29. oktobra) župana Spaccinija v Gradcu, potrdilo zanj pa je prinesel občinski odbornik za kulturo Lonzar, ki se je pravkar vrnil iz štajerske prestolnice, kjer se je udeležil sestanka, ki ga je sklical italijanski veleposlanik na Dunaju Aillaud, da bi se na njem dogovorili o programu „italijanskega tedna“ v Gradcu, ki bo od 24. maja do 2. junija letos.

Dogovorili so se, da bosta med „italijanskim tednom“, in sicer 26. maja, trgovinska zbornica in tržaška pristaniška ustanova priredili sprejem v hotelu Steierhof za

Gospodarstvo v ospredju programa nove slovenske vlade

Že zadnjič smo na kratko poročali, da je mandat za sestavo nove slovenske vlade Stane Kavčič seznanil člane izvršnega odbora SZDL (Socialistične zveze delovnega ljudstva), da ima izvršni svet poslej 19 članov. Nekateri njegovi člani so tudi sekretarji republiških sekretariatov.

Od dosedanjih 14 članov jih je v novem izvršnem svetu ostalo sedem; poleg predsednika in dveh podpredsednikov še Marjan Dolenc (ta je poslej tudi sekretar za gospodarstvo), Franc Razdevšek, Zora Tomič (ta bo tudi sekretarka za zdravstvo in socialno politiko), Franjo Turk kot sekretar in inž. Milovan Zidar, ki bo tudi sekretar za kmetijstvo in gozdarstvo.

Kot novi člani so še poleg dr. Kornhauserjeve predlagani še: Tomaž Bizajl (hkrati sekretar za kulturo in prosveto), Jože Florjančič (tudi sekretar za finance), Pavel Gantar (sekretar za delo), Janez Kocijančič, Franjo Hočevnar (sekretar za narodno obrambo), inž. Boris Mikoš (sekretar za urbanizem), Marjan Orožen (sekretar za notranje zadeve), Jože Novinšek (direktor zavoda za planiranje), Bojan Škrk (sekretar za pravosodje in občo upravo) ter inž. Miloš Šulin.

Kot omenjamo zgoraj, so nekateri člani tudi sekretarji republiških sekretariatov; republiški sekretarji, ki so imeli poprej zgolj upravne funkcije, so postali hkrati člani izvršnega sveta. Tako je bila odpravljena dvojnost, saj je bilo poprej delo v izvršnem svetu razdeljeno, obstajalo pa je tudi mesto republiškega sekretarja.

Stane Kavčič je pred skupščino, ki je odobrila sestavo njegove vlade, v svojem programatičnem govoru še posebno poudaril, da bo vlada posvetila zasluženost pozornost gospodarstvu.

SMERNICE NOVE VLADE

Predsednik Stane Kavčič je v svojem govoru pred skupščino poudaril, da je bila smer družbeno političnega razvoja za neposredno obdobje, ki je pred vlado, že začrtana z mnogimi dokumenti partije, Socialistične zveze in s sklepi II. konference partije Jugoslavije in že poprej z ustavnimi dopolnili. Zdaj je naloga vlade v tem: kako začrtano družbeno-politično smer razvoja uresničevati, kako splošno sprejeta stališča prelini v konkretno prakso, kako postaviti in doseči pravo sorazmerje med besedami in dejanji. Vladi ni treba začeti vsega znova, ampak

štajerske oblasti, med katerim bodo predstavili nekatere svojske vrednote tržaškega pristanišča, nato pa bodo predvajali dokumentarni film o tržaškem pristanišču in o gospodarskem in kulturnem življenju našega mesta.

29. maja dopoldne bodo odkrili urbanistično razstavo na temo „Trst od 1700 do bodočnosti“ zvečer ob 21. uri pa bo koncert Tržaškega tria.

Med srečanja in predstavitvijo Trsta kot gospodarskega in kulturnega središča bodo načeli tudi vprašanja tesnejšega sodelovanja med pristaniškim Trstom in industrijskim Gradcem tudi v drugačnih oblikah, med katerimi se nakazuje možnost pobratenja. Za obisk v Trstu vlada zato veliko zanimanje, saj bodo v razgovorih z županom Scherbaumom in člani graške delegacije na dnevnem redu pomembna vprašanja.

Pompidou in Brandt: Nobenega nesoglasja med Nemčijo in Francijo

Pred kratkim so se zaključili pogovori med Pompidoujem in Brandtom. Po pogovorih sta imela Pompidou in Brandt kratko tiskovno konferenco, na kateri je francoski predsednik dejal glede odnosov z Vzhodom, „da so ugotovili, da imata Zahodna Nemčija in Francija o tem enake poglede“. Pompidou je dejal, da Francija popolnoma podpira Brandta ter je izrazil željo, da bi prišlo čimprej do sestanka za sklicanje evropske konference o varnosti in sodelovanju.

Francoski predsednik je dejal, da se francoska in zahodnonemška vlada strinjata, da je treba uresničiti gospodarsko in denarno skupnost in da bo treba v tem pogledu čimprej načeti pogovore tudi z ostalimi člani

camí gospodarske skupnosti, vključno z Veliko Britanijo in drugimi kandidati. Ob zaključku je Pompidou zagotovil časnikarjem, da med Francijo in Zahodno Nemčijo ni nobenega nesoglasja.

Kancler Brandt pa je izjavil, da so sklenili čimprej uresničiti evropsko gospodarsko in denarno skupnost. Glede prihodnje konference gospodarske skupnosti v Parizu, katere se bodo udeležili tudi Velika Britanija in ostali kandidati, je Brandt naglasil, da bo treba na njej sprejeti ukrepe v pogledu njene večje učinkovitosti. O politiki do Vzhoda pa je dejal, da se ta nujno začena na Zahodu in da ima svoje izhodišče v obstoječem sporazumu med Francijo in Zahodno Nemčijo.

nadaljevati delo dosedanjega izvršnega sveta ter ga dopolnjevati skladno z razvojem in potrebami.

Predsednik Kavčič je v nadaljnjem izvajanju ugotovil, da so v Jugoslaviji prišli v novo obdobje graditve, ki prinaša nove kvalitete družbenih odnosov. Spremenjena in povečana sta bila obseg in sestava proizvodnih zmogljivosti še posebno v Sloveniji.

ZA OBNOVO GOSPODARSKE REFORME

Govoreč o gospodarskem položaju in o obveznostih, ki jih je vlada prevzela za to leto, je predsednik pripomnil: Dobro se zavedamo, da niti v Jugoslaviji niti v Sloveniji še nismo razvozlali zamotanih posledic, odnosov in vzrokov, ki so jih prinesli devalvacija, devizni primanjkljaj, stabilizacija, zamrznjenje cen in nesorazmerja med njimi ter večja ali manjša stopnja rasti gospodarstva.

Naša osnovna smer je obnova gospodarske reforme, vse to ne bo niti lahko niti preprosto. Gospodarsko-politični položaj še vedno obremenjuje očitno neskladje med proizvodnjo in porabo — neskladje, ki deluje v korist potrošnje. Jasno je, da bo vlada imela v tem letu opravka še s sledečim protislovjem: z ustavnimi spremembami in z vsem kar se sedaj dogaja, se je upravičeno ustvarila taka politična klima, ki vprav zahteva nadaljnji razvoj samoupravnih odnosov.

NASTOPILE BODO NEKATERE OMEJITVE

Predsednik je napovedal nekatere neizbežne omejitve in sicer ne takšne, ki bi nas do temelja pretresle, ampak gre očitno za nekoliko manjši tempo rasti in za nekoliko bolj umirjeno gospodarsko gibanje kot smo ga doživljali v preteklih letih.

POUDAREK NA SOCIALNIH VIDIKIH

Stane Kavčič je naglasil potrebo, da je treba povezovati vsa področja družbene reprodukcije kot organsko celoto, v kateri morajo imeti svoje mesto zlasti raziskovalno delo, kultura, izobraževanje in zdravstvo; med temi je nujna čim večja skladnost. Gotovo pa je, da moramo v našo politiko v celoti in na vseh področjih vgraditi bolj poudarjeno socialne vidike. To je šele prvi korak k bolj poudarjenemu in bolj jasno odrejenemu socialnemu programu, katerega cilj je zmanjševati socialne razlike v naši družbi.

Predsednik je nato napovedal nove zakonske predpise o prometu z zemljiščem in dodeljevanju zemlje. Tudi petletni plan naj ima močno poudarjene solidarnostne socialne in integracijske vidike pri nadaljnjem razvoju slovenske družbe. Postaviti se je treba tako, da bomo še prav posebno dovezetni tudi za interese in družbeni položaj tistih, ki so doslej najmanj pridobili pri nas.

DRŽAVA NE POSTAVLJA NOVIH ZAHTEV

Ne zavzemam se za večji prostor ali za nove pristojnosti slovenske republike kot države, je dejal Kavčič. Nasprotno, prepričan sem, da se bodo klasične funkcije države in njenih organov z nadaljnjim razvojem samoupravljanja vedno zmanjševale. Toda vse tisto, kar še ostane v njeni pristojnosti, naj bo učinkovito ter politično strokovno na višini.

SODELOVANJE Z DRUGIMI REPUBLIKAMI

Predsednik Kavčič je tudi pripomnil, da se njegova vlada želi v vseh možnih ustavnih oblikah zavzemati za interese in spoznanja, ki jih nalaga objektivna stvarnost v Sloveniji. „Ob tem pa seveda ne želimo in ne moremo biti gluhi za spoznanja in interese drugih, kajti to je predpogoj konstruktivnega in enakopravnega sodelovanja in sporazumevanja vseh republik, vseh narodov in narodnosti v Jugoslaviji, ki je edino možni in tudi trajni temelj naše skupne hiše.“

(Glej članek v št. 7, stran 2: „Slovenska vlada in koroški Slovenci.“)

VEČ STO MILIJONOV DOLARJEV ZA AMERIŠKO OROŽJE IZRAELU

Po najnovejših vesteh iz Washingtona se je ameriška vlada odločila, da bo prodala Izraelu 42 letal tipa F-4 Phantom in 90 letal tipa A-4 Skyhawk. Dobave bodo trajale dve leti ali tri. Vlada se je odločila za novo taktiko v tem pogledu nasproti Izraelu. Pošiljk vojaških letal ne bo več zadrževala, da bi tako izvajala pritisk na Izrael. V državni proračun, ki se bo začel 1. julija 1972, bodo vnesli postavko 400 milijonov dolarjev, da omogočijo omenjene dobave Izraelu. V tekoči proračun, ki se zaključuje 30. junija, so že vključili 300 milijonov dolarjev, s katerimi financirajo letalske dobave Izraelu. Pošiljke ameriških letal bodo izraelskemu vojnemu letalstvu omogočile, da bo potegnili iz uporabe 150 francoskih letal starejšega tipa.

SLOVENSKA SKUPNOST IN MLADINA

Na pobudo mladine je bila pred kratkim v Trstu okrogla miza o delovanju Slovenske skupnosti in o „vlogi mladine v današnjem političnem življenju“. Za okroglo mizo so sedli prof. dr. Jež kot moderator, tajnik Slovenske skupnosti dr. Štoka, nabrežinski župan dr. Legiša in tržaški občinski svetovalec dr. Dolhar. Povabljeni so bili predstavniki Slovenske demokratske zveze, ki ni več članica Slovenske skupnosti, in Slovenske levice; v imenu prve sta prisostvovala dr. Agneleto in dr. Sancin, v imenu druge pisatelj Boris Pahor. Po uvodnih besedah mladince I. Jevnikarja je dr. Mlajc obrazložil, kako je prišlo do ustanovitve Slovenske skupnosti, in njene namene kot politične organizacije. Dr. Štoka je obširno poročal o dejavnosti Slovenske skupnosti, o tesnejši povezavi le-te s člani, posebno pa še o nje odnosih do mladine. Mr. Legiša je zlasti omenil prizadevanje Slovenske skupnosti, da prepreči raznaroditev slovenskega delavstva. Dr. Dolhar je naglasil pomen neodvisnega slovenskega političnega predstavnštva, kakor ga zagotavlja Slovenska skupnost ter se dotaknil vloge Slovencev, organiziranih v italijanskih strankah. Med dokaj živo razpravo se je oglasilo k besedi tudi več mladincev in mladink.

AMERIŠKO OPORIŠČE V PIREJU

Med Združenimi državami Amerike in Grčijo je bil v načelu dosežen sporazum, po katerem si bo VI. ameriška vojna mornarica, ki kroži po Sredozemlju, uredila oporišče v Pireju. V Pireju se bo lahko nastanilo okrog 3500 Američanov. V pristanišču bo zasidranih šest ameriških rušilcev, od časa do časa pa tudi ameriška letalonosilka. Poleg omenjenih ameriških civilistov bo uporabljeno področje med Pirejem in Atenami okoli 6500 mornarjev, ki so v službi na ameriških vojnih ladjah.

VZHODNE DRŽAVE IN GOSPODARSKA SKUPNOST

Luksemburški zunanji minister Thorn, ki je sedaj tudi predsednik ministrskega sveta EGS, je v intervjuju zahodnonemški televiziji izjavil, da je Romunija pretekli teden izrazila željo, da bi se pogajala z gospodarsko skupnostjo. Thorn je dejal, da tudi Poljska namerava navezati stike z EGS, medtem ko Sovjetska zveza ni pokazala podobne želje. Glede sklicanja vseevropske konference za varnost in sodelovanje, je Thorn dejal, da se EGS ne bo smela predstaviti kot novi blok, toda občasni predsednik ministrskega sveta bo moral braniti njene koristi.

ODPOSLANSTVO RUSKE PRAVOSLAVNE CERKVE V VATIKANU

V Vatikanu je prispelo odposlanstvo ruske pravoslavne Cerkve iz Moskve. Tako naj bi se vzpostavile študijske zveze med pravoslavno in katoliško Cerkvijo. V odposlanstvu so štirje Rusi; vodi ga nadškof Filater, rektor bogoslovne akademije in semenišča v Zagorsku blizu Moskve. Dva duhovnika sta bogoslovca, tretji pa je izvedenec in krščanski arheologiji. Do tega obiska je prišlo na podlagi posredovanja jezuitskega generala Pedra Arrupeja meseca avgusta lani v Moskvi. On naj bi se bil zavzel za medsebojno menjavo profesorjev in bogoslovcev med rusko pravoslavno in katoliško Cerkvijo.

KRAJŠI VOJAŠKI ROK V JUGOSLAVIJI

Zvezni skupščini bodo predlagali, naj po hitrem postopku sprejme spremembe v zakonu o vojaški obveznosti, s katerimi naj bi skrajšali vojaški rok. Po predlogu zveznega sekretariata za narodno obrambo naj bi v pehoti in vojnem letalstvu znašal vojaški rok namesto dosedanjih 18 mesecev 15, v vojni mornarici pa naj bi ga skrajšali od 24 na 18 mesecev.

Število rekrutov naj bi tako uskladili s potrebami jugoslovanske vojske, vsi vojaški obvezniki pa bi lahko odslej pravočasno odslužili vojaščino.

Denarne prihranke, ustvarjene s skrajšanjem vojaščine, bodo vložili v modernizacijo, izboljšanje urjenja in izpolnjevanje mobilizacijskega sistema. Obvezniki z visoko in višjo šolsko izobrazbo ter edini hraniteljji družine bodo še nadalje služili po 12 mesecev. Najbrž bo zvezna skupščina sprejela predlagane spremembe že prihodnji mesec, nove zakonske določbe pa naj bi veljale od 1. junija dalje. Predvidoma naj bi vojake, ki že služijo vojaški rok, odpustili iz vojske po 15 oziroma po 18 mesecih.

Dostojna počastitev Prešernovega kulturnega praznika

Krščanska kulturna zveza in Slovensko kulturno društvo v Celovcu sta pretekli petek priredila v slavnostni dvorani celovškega Marjanišča uspelo Prešernovo prireditve. Dvorana Marjanišča je bila do zadnjega kotička napolnjena, zlasti je bila mnogoštevilna slovenska šolska mladina.

Prireditve je odprl podpredsednik SKD prof. Jože Wakounig, ki je hkrati pozdravil častne goste in ostalo občinstvo.

Spored je začel dijak Slovenske gimnazije s pesmijo iz nežnih Gazel: „Pesem moja je posoda tvojeje imena“.

Nato je ravnatelj dr. Franc Sušnik govoril o slovenski knjigi. Govornik je dejal, da praznujemo Slovenci 8. februar, kot slovenski kulturni praznik, praznik kulture v znamenju dr. Franceta Prešerna. Knjiga je posoda duha, žlahtna knjiga je dragocena vrednota. Pesniki in pisatelji so kot baklonošci, ki so prinesli Slovincem najdragocenejšo vrednoto duha.

Že nekako pred 500 leti sta nam dala Primož Trubar in Jurij Dalmatin prve slovenske knjige. Njihove knjige so izredno važnega pomena, ker se je že v teh pokazala slovenščina, kot žlahtna naša beseda. Slovenska knjiga je potem skozi stoletja zorela, dokler ni v 19. stoletju zablestela v apolitični lepoti Prešernova beseda. Pisatelji kot Meško, Finžgar, Voranc in Cankar so postavili slovenski materi trajne spomenike. Čudovito lepa je slovenska beseda Ivana Cankarja, vzemimo samo primer „Hlapca Jerneja“.

Na smrt obsojena pa je bila slovenska beseda v drugi svetovni vojni na Koroškem, Kranjskem in Štajerskem, zato pa je po vojni vstala v še lepši luči, spomnimo se samo kajuhovih pesmi.

Nastop moškega zbor „Kočna“ iz Sveč, pod vodstvom prof. dr. Antona Feiniga je s svojim petjem prinesel v dvorano svežega ozračja. To je zbor fantov in mož-idealstov, ki so si postavili za cilj gojitev lepe slovenske narodne in umetne pesmi. Le-ta je zapel tri pesmi: Kar srce je mati dala, Je dro uštno polet' in Da bom golfala.

Naslednjo točko je izpolnil dijak s sonetom „Matiju Čopu“.

Nato je profesorica Marija Špieler analizirala Prešernov „Krst pri Savici“, na podlagi študije, ki jo je napisal Boris Paternu. Po njem je Krst pri Savici ena najbolj problematičnih slovenskih umetnin. Tako trajno življenje in izžarevanje ima lahko samo delo, ki je zares odprto. Tako delo mora imeti v sebi vsaj dve bistveni lastnosti: življenjski problem, ki seže v samo jedro človekovega bistva in da notranja vsebina besedila ni čisto zaključena. Šele to omogoča umetnini notranjo dinamiko, večsmernost in odprtost. To ne velja le za vsebino, ampak avtomatično tudi za izraz in slog.

Predaleč bi šli, če bi na tem mestu zapisali vse, kar nam je profesorica Marija Špielerjeva povedala o Paternujevi razlagi Krsta pri Savici. Morda bi bilo prav, če bi o tem poročali kaj več v eni izmed naslednjih števil.

Dijaki in dijakinja so nam v naslednji točki recitali Prešernovo romanco „Pesem od lepe Vide“.

Po romanci so nam brali iz svojih del

Pogreb Hajnžikovega Pepija

V ponedeljek, 7. februarja, smo v ogromnem številu pogrebcev spremili k zadnjemu počitku na farno pokopališče v Žrelcu Jožefa Wrulicha, pd. Hajnžikovega Pepija, v 46. letu starosti.

V najlepši moški dobi je rajni podlegel dolgi zahrbtni bolezni in se dobro pripravljen preselil v večno domovino.

Rajni zapuščica ženo in dva nedorasla otroka, svojo mater, sestro in ženinoga očeta.

Rajni je bil doma iz radiške fare v Lipici pri Hajnžku in se je priženil k Potisku, na lepo kmetijo v Osojnicu.

Pogrebne obrede je opravil g. Božič in radiški župnik Jank.

Radiški moški zbor se je od rajnega poslovil z žalostinkami, na domu „Vigred se povrne“ in na grobu prevedeno v nemščino „Nad zvezdami“.

Rajni se ni sramoval svoje materine besede in je svoje otroke učil tudi materinega jezika. Čudna so božja pota in večkrat ni po naši volji. Kar Bog stori, vse prav stori, četudi nam se prav ne zdi.

Vsem ostalim izrekamo naše sožalje!

Milka Hartmanova, Stanko Wakounig in Mirko Isop.

Milka, ki je pred nekaj dnevi obhajala 70. obletnico svojega rojstva, nam je prebrala pesmi: Ljulika, Tujina, Bičanje, Odgovor, Obisk, V taborišču, Nemirni duh, Oznanjenje, Topli spomini. Njene pesmi so tople, polne čustev, ki nam odkrivajo izredno mehko naravo.

Stanko Wakounig je izmed omenjenih najmlajši. Njegovi verzji izpovedujejo izrazito katoliško vsebino. Prebral nam je pesmi: Pred spovednico, Pajčevina, Drevo, Nevihta, Proračun, Umirati znamo.

Mirko Isop je bil rojen v koncentracijskem taborišču 1942. Njegova podana proza je v glavnem nabožne vsebine, kar je tudi razumljivo, saj je sam dušni pastir. Od njega smo slišali tele spise: Mati, Moj dom, Novomašnik, Sobotni večer, V vlaklu, Žalostni materi. (Ta spis je najbolj globok, napisal ga je pred dvema leti, ob 50. obletnici za koroške Slovence tako nesrečnega plebiscita.)

Zopet so nas razveselili pevci iz Sveč s tremi pesmimi: Prišla je ta vihred, Lipa zelenela je in Triglav. Moški zbor „Kočna“ je pravzaprav zaključil spored večerne prireditve.

Sledila je še razdelitev knjig iz potujoče knjižnice dijaškim domovom. To je izvršil predsednik KKZ, župnik Lovro Kaselj, ki se je v svojem govoru pristrčno zahvalil zlasti ravnatelju dr. Francu Sušniku ter vsem ostalim sodelujočim in pa naši Matici, ki nam tako radodarno reže tale duhovni kruh. Zaradi tega bi vam rad, draga mladina, položil na srce, da bi znali ceniti žrtev, ki jo

PRI NAS NA KOROŠKEM

(Nadaljevanje s 4. strani)

žvabeški župnik g. Simon Wutte, za kar mu gre pristrčna hvala. Sedaj nas zopet pase stari župnik, pa trenutno slabo, ker nam še nedeljske maše ne da in nas še obhajati noče in pravi, da mora druge ubogati.

Smrt je Vogrčam 15 mesecev priznala ali pa je pozabila nanje. Šele oktobra lani je pobrala Čebovarjevega očeta Avgusta v 77. letu in ga odrešila bolezni in trpljenja. Mesec nato je vzela prav enako staro Nahbarjevega očeta Jozeja. Bil je vdovec brez otrok in je kmetijo zapustil nečaku Feliks, ki je bil itak že od mladosti pri Nahbarju in bo sedaj lahko pokazal, kako se modernejše kmetuje. Zopet mesec nato je nepričakovano udarila pri Škrubeju in pobrala mater Nežo. S sinom Štefejem sta si pravkar postavila novo hišo poleg novega hleva in namesto, da bi se letos preselila v novo hišo, se je preselila v še lepši dom nebeškega Očeta. Tako je sin Štefej ostal sam in bo moral ogledovati, katera mu bo gospodinja v novi hiši. Škrubejeva mati je bila znana kot „krojtlarica“, prodajala je vse življenje zdravilna zelišča in semena v Pliberku ali pri Božjem grobu.

Dne 5. februarja se je smrt oglasila pri sosedu Gojarju in tudi nepričakovano hitro pokosila mater Hemo. Vse življenje ni bila nikoli bolna, sedaj pa jo je prva bolezni življenja takoj podrla. V mladosti je bila dobra igralka v prosvetnem društvu, vse življenje pa je zelo veliko brala slovenske knjige in časopise. Umrla pa je lažje, ker so vsi otroci poročeni, oskrbljeni, kmetijo pa je ob pridni ženi prevzel sin Foltej.

Zanimivo je, da sta oba sosedu, Škrubej in Gojar, umrli v teku dveh dni, (pred dvema letoma), sedaj pa njuni ženi v teku dveh mesecev.

Da ne bomo izumrli, so tekom leta poskrbele sledeče družine, da imamo nove farančke: Škofova (Enzi) je dala Manfreda, Šoštarjeva (Žmavcer) Ervina, Tomova (Končič) Petra, Žrdova (Dobrovnik) Martina, Kotonikova Hermana, Grosova (Jop) Güntherja, Fidejeva (Trinkaus) Brigito in Puklova Gabrijelo. Izmed vseh sta bila gotovo najbolj vesela Heinz in Gita Pukel, saj sta več kot 10 let čakala na ta srečni dogodek in da vsaj vesta, za koga sta naredila novo hišo s trgovino.

PLIBERK

(Vesti stanovskega urada)

Pakete za novorojenčke so dobile matere: Matilda Lutnik, na Blatu 19, za hčerko Veroniko; Katarina Maurel, v Nonči vasi 64, za hčerko Sabino; Cecilija Miheu, v Dobu 46, za hčerko Silvijo Nežiko; Rozemarija Kasper na Rutah 5, za hčerko Helgo; Brigitte Wölcher, Čirkovče 37, za sina Edvarda; Slanitz Terezija, Grablje 13, za sina Rajmunda;

ima matični narod za nas. In da bi se čimbolj posluževali teh knjig. Te knjige, ki jih boste dobili sedaj, so le majhen delček, večji del je že razdeljen na društva po vaseh; te knjige bodo potem potovale od vasi do vasi. Tu, med temi knjigami, je nekaj dragocenih študentovskih del: Cankar, Niko Kuret, Ingolič itd.

Večina teh knjig pa so prevodi, zlasti iz slovenske literature, kot npr. Tolstoj in drugi. Ob tej priložnosti bi rad povedal dijakom tole: Tudi, če berete dela iz svetovne literature, berite zlasti prevode v slovenščini, posebno: ruske in srbohrvaške. Kako bolj ti zvenijo v ušesih in v srcu, npr. kak Tolstoj, Turgenjev, Pasternak (Dr. Živago), Andrić (Na Drini most, ali Travniška kronika). Ta dela so že v slovenskem prevodu, zaradi tega so lažje razumljiva, kot pa, če jih berete v nemščini. Od slovenskega dijaka že smemo pričakovati, da, če ga kdo vpraša po Tolstojevemu romanu „Vojna in mir“, da ne bo odgovoril „Krieg und Frieden“ in tako naprej.

Dijakom izročiti knjižnico, pomeni sejavnico izročiti sejavcem. Pri branju knjig pa ne bodite taki, kot tisti ljubljanski dihur, ki noč in dan požira knjige, od sebe pa ne da nobenem fige (Prešeren).

Dijak, ki prebira ta dela, naj si iz njih izpiše važne stvari. Dijaki naj med seboj govorijo o teh delih. Knjigo je treba temeljito obdelati v referat, da bi nam bil ob gotovih prilikah takoj na razpolago za literarne večere.

Da bi te knjige našle branja željne bravce med dijaki, to bi bila moja največja želja!

B. L.

Otvoritev kopališča v Celovcu

Koroško glavno mesto je postalo s sobotno otvoritvijo mestnega kopališča za eno civilizatorično dobri bogatejša. Prvotno bi moral prisostvovati otvoritvi državni predsednik Franz Jonas, vendar zaradi bolezni ni mogel priti. Zato je namesto njega odprl kopališče deželni glavar Hans Sima.

Kopališče ima tri bazene in je eno izmed najmodernejših v Evropi.

bili mnogi obrati zaprti, odpovedane vse prireditve v pustu, ukinjen pouk na šolah v Pliberku in Libučah in prepovedana celo nedeljska služba božja. Mesto Pliberk je bilo več dni zelo prazno. Kdor ni imel nujnega opravka, pač ni šel med ljudi, ker se je bal, da bi se ne nalezel tifusa. Jezili smo se tudi, ko smo brali, da država nima sredstev za injekcije in smo si morali v začetku sami kupovati oralne tablete dočim v Indijo in Afriko Avstrija takoj pošlje z letalom zdravila, če se tam pojavi kužna bolezen. Samo za Pliberčane bi pa ne bilo denarja! Šele ko je prišla nova ministerica za zdravje v Celovec, smo dobili tablete zastonj in smo si oddahnili. Zopet bodo odprli šole, cerkve in obrate. Za pustni terek pa je bil že napovedan v Grenzlandheimu — „Typhusball“, kjer so godli godci Rdečega križa in pobirali vstopnino v znesku deset salmonel.

Upamo, da bodo naši bolniki v Celovcu — blizu sto po številu — kmalu izpuščeni iz kontumaca — umrli za tifusom k sreči ni nihče — in da se bo gospodarska škoda prizadetim od države povrnila. — Zelo smo pogrešali našega g. mestnega župnika, ki je med prvimi zbolel. Bog jim daj zdravje.

Neškodljive strupenjače

Trem ameriškim znanstvenikom je uspelo spremeniti nevarne strupene kače v neškodljive plazilce, katerih ugriz ni nobena nevarnost za ljudi. Izvajalci take operacije so objavili v Salt Lake Cityju (ZDA) postopek, s katerim sprostitjo vod, po katerem potuje strup iz žleze do zob, z vrezom v kačjo čeljust. Vod zakrni na dveh mestih. Kače pa morajo biti ob tej operaciji, ki zapusti le skoraj neopazne brazgotine, vsaj en teden omamljene in v trdnem spanju, naravno okolje pa ne sme biti moteno.

Po besedah serpentologa J. L. Glenna iz zoološkega vrta Hogle v Salt Lake Cityju, ki je postopek razlagal skupno s kolegom Richardom Straightom in Cliffordom Snyderjem z medicinske fakultete v Utahu, so operacijo izvedli na 150 plazilcih; med temi so bile vse strupenjače iz zoološkega vrta Hogle. Glenn je po svoji lastni izjavi medtem prestal ugriz operirane indijske kobre povsem brez komplikacij: neki paznik zoološkega vrta je ob piku afriške kače, ki je bil doslej smrtonosen, odnesel sicer bolečo, vendar pa neškodljivo rano.

Serpentologi nameravajo v bodočnosti osnovati družbo za opravljanje operacij strupenjač kot tudi proizvodnjo seruma proti kačjim pikom. Ta serum je dokazal dobre rezultate že v sedanjem stadiju razvoja.

STROKOVNI SESTANEK NA CELOVŠKEM SEJMU

Tudi letos bo na avstrijskem lesnem sejmu v Celovcu vrsta strokovnih sestankov, in sicer v času od 14. do 16. avgusta. Lani se je teh strokovnih sestankov udeležilo več strokovnjakov kakor prejšnje leto, namreč iz 12 držav. Vodstvo sejma je že v stiku s strokovnjaki, ki naj bi sodelovali na letošnjih sestankih.

PREDRAGO IN NEPRAKTIČNO LETALO

Ameriški kongres (parlament) je zavrnil predlog, da bi z državnim denarjem začeli izdelovati veliko nadzvočno prevozno letalo tipa Boeing. Ustrezni tip tega letala je bil že zgrajen. Letalo so prodali na dražbi 18. februarja, in sicer kot staro železo. Stalo je čez 4 milijone dolarjev. V letalo je bilo vgrajenih 30.000 funtov aluminija, 5000 funtov lesa, 10.000 funtov jekla in 50 funtov bakra.

Za tiskovni sklad so darovali:

N. N., Dobrla vas 300.— šil.; N. N., Celovec 50.— šil.; Avguštna Šelander, Kotmara vas 20.— šilingov.
VSEM ISKRENA HVALA!

Njen rojstni dan

Hedvika se je zelo veselila svojega šest-najstega rojstnega dne. Pravkar ji je sosedica, šivilja, prinesla obleko, o kateri je sanjala zadnje noči. Takoj jo je morala pomeriti, vendar je hotela biti ta trenutek sama, zato je odhitela z njo v svojo sobico. Z mrzlično kretnjo jo je potegnila nase in se postavila pred ogledalo. Njene, prej polne veselega pričakovanja blesteče se oči, so postale žalostne. Ne, to ni mogoče. Obleka ji je pre-dolga, preširoka... Njeno vitko telo se je kar izgubilo v njej. Vzdihihnila je in zdaj opazovala svoj žalostni obraz. Danes je ples, je pomislila; ona pa ima tako skazeno obleko. Saj ne bi mogla iti — in njen prvi ples bi to bil... Iz teh žalostnih misli jo je zdrabila mama:

„Pridi se pokazati, da vidim, kako ti obleka pristaja!“

Oh, zdaj še to! Šivilja jo bo vrtela po kuhinji kot lutko ter hvalila in lagala sebi, njej in mami, kako je čedna, kako ji pristaja. Da, takšne čenče, in mama bo prikimala ter se smehljala.

„Joj, kakšna zala deklica!“ je vzkliknila sosedica, jo prijelja za roko ter hudomušno še pripomnila: „Škoda, da nisem jaz več tako mlada in lepa!“

Zdaj se je sestra Silvija vrnila iz službe in je tudi ona premerila Hedviko s svojim strogim očesom.

„Kaj pa je to? Se pripravljajš že na maškarado, Hedvika?“ Nato je ošinila zlobno sosedo z ne preveč prijaznim pogledom.

„Ste zraven sanjali, ko ste šivali ta žamet?“

Sosede je kar zmanjkalo, mama se je u-zeknila v dnevno sobo, Hedvika pa je zbežala v svojo sobico, se sesedla na posteljo ter zahlipala. Za njo je vstopila tudi sestra, obstala ter jo sočutno pogledala.

„Veš kaj, Hedvika, kar šli bova na ples, čeprav ti obleka ni čisto prav. A tvoj rojstni dan je danes in spodobi se...“

„Nikamor!“ je odvrnila in se slekla. „V tej obleki že ne!“

Večer se je vedno bolj bližal in končno se je Hedvika le dala pregovoriti in je le šla. Na gradu, kjer je bil ples, je bilo hrupno, plesalcev se je kar gnetlo.

Komaj so našli prostor, je Hedvika že ostala sama. Silvija je namreč plesala s prijateljem, ki je prišel ponju domov. Hedvika je gledala plesoče pare, srkala mrzlo pijavo čer se dolgočasila. Čez nekaj časa se je njeni mizi približal starejši moški z očali in orlovim nosom ter jo poprosil za ples. Plesal je, kot bi ga tiščali čevlji, in vzdihoval, t bi tiščal voz cimenta v klanec, pa še svidšavljen je bil tako, da je Hedviki kljub hladu v dvorani postajalo slabo.

Končno je le bilo plesa konec in jo je spremlil nazaj k mizi, kjer je že sedela njena sestra.

„Pazi se tega orla!“ ji je svetovala Silvija. Zdaj jih je bilo pri mizi več, kajti prišla je tudi Hedvikina sošolka Helena s prijateljem.

Ta je s svojo roko tipala Hedvikino obleko, ter vprašala:

„Kdo ti je pa tole izumetničil?“

Silvija je zamahnila z roko in pripomnila: „Kdo pa drugi kot naša sosedica! To se takoj vidi.“

Hedvika je kmalu spet ostala sama in včasih zdolgočaseno pogledala na uro. Mladenič pri sosednji mizi jo je ogovoril.

„Zakaj ste žalostni, gospodična? Vam mora biti pač strašno dolgčas?“

Ker je molčala in gledala zavese, ki so bile prav tako žametne kot njena obleka, je hudomušno pripomnil:

„Ali vi tudi ne znate plesati? Jaz namreč ne plešem, se še nisem naučil. Sicer pa je ples sploh neumna stvar. Tisto račje gunganje sem in tja — ali ne?“

Sama ni vedela zakaj, a od nekod so se ji prikazale solze in krepko si jih je obrisala. Zdaj je neolikanec razširil oči, odprl usta

CAR IN PASTIR

(Ruska pripovedka)

Živel je car, ki bi rad videl Boga. Poklical je predse vse duhovnike in učenjake ter jim rekel:

„Ukazujem vam, da mi pokažete Boga, in sicer najpozneje v treh dneh. Če mi želje ne izpolnite, vas vržem v ječo!“

Duhovnike in učenjake je obšla huda skrb. Vedeli so, da strogi car ne pozna šale. Čez tri dni so se vrnil predenj in tretajoč čakali kazni.

V trenutku, ko je car že hotel izreči strašno sodbo, je prihitel v carjev dvorec mlad pastir. Stopil je pred carja in rekel:

„Dovoli, spoštovani car, da jaz izpolnim tvojo željo!“

„Dobro!“ je odgovoril car. „Vedi pa, da boš moral svojo predrznost plačati z življenjem, če mi želje ne izpolniš!“

Pastir ga je prosil, naj odide z njim na dvorišče. Ko sta bila na dvorišču, je pastir iztegnil roko, pokazal sonce in rekel:

„Poglej!“

Car je dvignil glavo in uprl oči v sonce. Pa je kmalu okrenil glavo in vzkliknil:

„Ali hočeš, da oslepim? Le kako naj moje oči prenesejo tako svetlobo?“

Pastir mu je odgovoril:

„To, kar si hotel gledati, mogočni car, je delo Boga, en sam majhen drobec njegovih neštevilnih del. Če niti soncu ne moreš gledati v obraz, kako bi mogel samega Stvarnika gledati iz oči v oči? Če hočeš videti Boga, ga poišči v svoji duši.“

Carju je bil pastirjev odgovor na vso moč všeč.

„Razumen človek si,“ je rekel; „in ker cenim tvoj razum, mi odgovori še na to vprašanje: Kaj je bilo prej, ko še ni bilo sveta?“

Pastir se je zamislil in odgovoril:

„Mogočni car, začni šteti!“

Car je začel šteti: „Ena, dve, tri, štiri...“

ter se ob pogledu nanjo začel krohotati. S tem je obrnil pozornost ljudi nase in še drugi so se ob pogledu nanjo smejali.

„Joj, kaj je z menoj?“ je pomislila in vstala. Zdjaj so se začeli ustavljeni pari na ple-sišču in prenekatera dama je zmajala z glavo.

Hedvika je stekla iz dvorane po stopnicah naravnost k bližnjemu jezeru, pokleknila in ob mesečini videla v vodi svoj obraz. Bil je ves pomazan s tušem; Silvija jo je namreč pred odhodom od doma nalepotičila oči, zdaj pa si je pri brisanju solz raznesla barvilo po nosu in licah.

Umila se je z mrzlo vodo in trenutek pre-mišljevala, kam naj se obriše. Zavihala je rob obleke in se vanjo obrisala.

„Kako je žamet mehak, ljudje pa imajo tako trdo, neusmiljeno srce!“ je premišljevala sama pri sebi.

Pristopila je k staremu bezgu, se ga okle-nila in zaprla oči... .

Draga Pasterk, Koprivna pri Železni Kapli

Zemlja

**Od vseh preprostih besed,
od vseh preprostih imen,
meni najlepše zveni:
zemlja.**

**Vsa mi diši
po trpljenju in znoju,
vsa mi diši
po tisočletnem opoju
ljubezni in tople krvi.**

**Vse, vse velja nji:
še v ljubljene žene objemu
njen sem samo,
v brbljavi besedi otroka
slišim le njo
in v vetru, ki v belih se brezah igra,
ona šumi mi mehko...**

**O, zemlja; žena in dete,
ljubezen in jaz
smo v tvojem imenu doma.**

Črtomir

„Ali ste izpolnili željo svojega umrlega prijatelja?“

„Seveda,“ je odgovoril katolik, „sto srebrnih kron sem položil v njegovo rakev, kakor je želel.“

„Hvala lepa,“ je rekel izvršitelj ter vpraša protestanta, ali je tudi on izpolnil svojo obljubo.

„Kajpada,“ je odgovoril protestant. „Položil sem v rakev pet zlatih novcev po 20 kron.“

Slednjič pride vrsta na juda.

„Tudi jaz sem izpolnil željo dragega pokojnika,“ je rekel jud. „Ker pa nisem imel drobiža pri sebi, sem vzel iz rakve onih 200 kron, ki sta jih dala vanjo moja prijatelja, jaz pa sem položil na njih mesto svojo zadolžnico za 300 kron.“

Za dobro voljo

Rajši denar

„Morda še en vrček piva,“ prijazno predlaga natakak.

„Če ga spijem še en vrček,“ modruje gost, „ga bom plačal z glavobolom.“

„Potem ga pa rajši ne naročite,“ odvrne natakak, „s tem pri nas ne boste mogli plačati.“

V podzemeljski jami

Vodja izletnikov: „Dragi izletniki, zdaj se bližamo jami, v kateri ima vsaka beseda dvanajstkratni odmev. Prejšnje leto sem tu vodil nekega gospoda, in se mu je, ko je zaslišal odmev, skoraj zmešalo.“

„Kako je pa to mogoče?“

„Klicala ga je njegova tašča.“

Ni ji rešitve

„Zakaj se pa tako braniš pričevanja? Saj ti ne bo treba povedati, koliko si stara!“

„Že res. Vendar mi to prav nič ne pomaga, ker bom morala pričati v zadevi, ki se je zgodila pred 30 leti.“

„O, moja prva sveta maša! Čutim, da bo ta blaženi dan za mojo dušo dan tolažbe.“

„Zaupajte! Ko ste pred dvanajstimi leti prišli k meni in me vprašali, ali naj darujete svoje življenje Bogu, sem odgovoril, da bo božja previdnost dala znak za to, ali so vaše molitve uslišane. Danes isto ponavljam, a z močnejšim prepričanjem. V današnjem dogodku vidim posebno delo božje previdnosti. Kako modro je Bog spletel vse niti tako, da ste mogli vi postati boter otroku, ki vam je po življenjski usodi precej podoben. Janez bo čez dva tedna prišel k meni. Takrat ga bom k vam pripeljal in ga izročil v vašo skrb. Bodoči duhovnik bo našel prave besede, ki bodo v tolažbo ranjenemu srcu.“

*

Janez je zbral vse svoje dušne moči. Vkljub temu je čutil, da je dobil smrtno rano. Deset dni je moral ležati. Bolezen, ki jo je imel v petnajstem letu starosti, ga je spet napadla. Profesor Renal ga je često obiskal in mu z vzpodbujanjem pomagal, da bi duša zmagala nad telesom.

Bolnik je z žalostnim smehljajem odgovarjal na vzpodbujanje.

„Obljubil sem, da bom junaško prenašal bolečine, a zdi se mi, da sem preslab. Udarec me je v srce zadel. Jaz sem pač res ptič s strtimi peruti. Četudi bi na izreden način dobil spregled, bi se moja duša obotavljala: sin nevrednega očeta... že to je dovolj. Toda nezakonski sin... to je preveč! Nisem vreden velike milosti, ki sem po njej tako hrepenel!...“

Duhovnik ga je ljubeznivo pokaral ter mu začel govoriti o materi. Vzpodbujal ga je, da ne sme izgubiti zaupanja. Močan mora biti, da bo spet premagal bolezen, ker bi

njegova smrt mater popolnoma strla.

Mladenič je zbral svoje moči, premagal slabost in vstal. Matere ni mogel premočiti. Dobro je vedela, da ga samo izredna volja drži pokoncu. Zdravnik mu je svetoval spremembo zraka. Zimo bi naj preživel v toplejšem kraju. Mihael je ob morju najel za mater in Janeza hišo.

Mihael je z Marijo in Janezom vred trpel. Sprva je ves ogorčen protestiral zoper to, da bi kdo dvomil nad Janezovo poklicanostjo za duhovnika. Otrok vendar ni kriv! Kak Bog je to, ki nedolžne tepe zaradi grehov drugih? Z gospodom Renalom se je razburjeno prepiral zaradi tega in se je s takim ognjem zavzemal za Janeza, kakor da bi šlo za njega samega. Duhovnik ga je mirno in s prikritim občudovanjem poslušal. Ganljivo je bilo poslušati zagovor svobodomisleca, ki je z njim branil upravičenost Janezovega hrepenenja.

„Gospod Mihael,“ je odgovoril duhovnik, „vaša bol ne more biti večja od moje. Neznosno se zdi, da mora nedolžni nositi odgovornost za grehe staršev. Toda če boste enkrat našli vero, boste vse razumeli. Če je Bog naložil križ na Jezusove rame, se to ni zgodilo brez namena. Drzno bi bilo preiskovati božje namene, a po mojem mnenju nosi otrok žig izvoljenca božjega.“

„Trpljenje bi naj bilo znak božje ljubezni?“

„Da! Vi, ki verujete samo v vidne stvari, tudi pri trpljenju vidite samo eno stran. Toda oni, ki sprejmejo trpljenje kot božjega poslanca, vidijo v njem tudi to, kar je nadnaravno. V njihovih srcih vzklije želja po žrtvah. Edini bogatci na zemlji so trpini, ker v svojih dušah zbirajo žarke božjega srca.“

„Gospod, jaz vsega tega ne razumem, toda mislim, da

bi tudi Janez bil pripravljen na vse žrtve, če bi s tem materi mogel vrniti dušni mir.“

„Prepuščate bodočnost Bogu. Božja previdnost, ki je v tej žalostni izbrala igralce, ki je tudi vas vodila...“

„Mene? ... Božja previdnost?“

„Vi ste bili najodličnejše orodje božje previdnosti,“ je prepričevalno izjavil duhovnik.

Mihael se je zamislil nad temi besedami. Zavedal se je, da je v vsej zgodbi že od začetka igral izredno vlogo, a vsega tega do sedaj ni spravljal v zvezo z božjo previdnostjo.

Naposled je napočil dan, ko je gospod Renal Janeza peljal h krstnemu botru. Bogoslovec je z običajno ljubeznivostjo hotel sprejeti svojega varovanca, toda ko sta si stala nasproti, je obema zmanjkalo besed. Nekaj časa sta se gledala, potem je pa Janez skočil k svojemu botru in ga objel. Bogoslovec ga je privil k sebi.

Duhovnik se je smehljajal.

„Glejte no! Jaz sem vaju hotel po predpisih predstaviti drug drugemu!“

„Ni potrebno, gospod profesor. Midva sva od prvega trenutka prijatelja, kajne Janez? Jaz te bom zelo ljubil.“

„Jaz tebe tudi, zelo, zelo!“ je odvrnil Janez. Glas se mu je tresel od nenadne sreče.

„Tako je prav, otroka! Zahvalita Boga, ki vama je naklonil to veselje.“

Nato se je obrnil k Janezu.

„Gospod boter pozna tvojo bol. Zatekaj se k njemu! Pri njem boš našel tolažbo in oporo!“

Potem se je poslovil in pustil mladeniča sama.

(Dalje prihodnjič)

TV tedenski program TV

RADIO CELOVEC

NEDELJA, 27. 2.: 7.10 Duhovni nagovor — Po vaši želji. — PONEDELJEK, 28. 2.: 13.45 Informacije — Koroške ljudske pesmi — Iz ljudstva za ljudstvo (Iz starih doktorskih bukev — 2. oddaja). — TOREK, 29. 2.: 9.30 To in ono — Za vsakega nekaj. — 13.45 Informacije — Šport od tu in tam — Po lovčevih stezah. — SREDA, 1. 3.: 13.45 Informacije — Poper in sol. — CETRTEK, 2. 3.: 13.45 Informacije — Koroški kulturni pregled — Cerkev in svet. — PETEK, 3. 3.: 13.45 Informacije — Glasbena skrinja. — SOBOTA, 4. 3.: 9.00 Rubrika za jugoslovanske delavce, zaposlene v Avstriji. — Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

AVSTRIJSKA TELEVIZIJA

NEDELJA, 27. februarja: 16.00 Za otroke od 6. leta dalje: Lolek in Bolek — 16.10 Doktor: Častni gost — 17.00 Za družino: York-Town, mestni okraj Nemcevi — 17.25 Pri Naganazanen — 17.35 Otroci, tu, otroci — 18.05 Pismošča Blitz, lahko noč za najmlajše — 18.10 Cirkuški direktor Johnny Slate — 19.00 Čas v sliki in vprašanje tedna — 19.30 Šport — 20.10 Kristjan v času — 20.15 Gorje mu, kdor laže, šaloigra Franca Grillparzerja — 21.40 Johann Sebastian Bach: Brandenburgski koncert, št. 1 v F-duru in št. 5 v D-duru — 22.30 Čas v sliki in šport.

PONEDELJEK, 28. februarja: 18.00 Znanje — aktualno — 18.25 Pismošča Blitz, lahko noč za najmlajše — 18.30 Avstrija — slika — 18.55 Stan Laurel in Oliver Hardy — 19.20 ORF danes zvečer — 19.30 Čas v sliki — Kultura — 20.06 Šport — 20.15 Trojanska petrolejska ladja — 21.10 Poštni predal 7000 — 21.25 V dirkalnem taboru — 22.25 Čas v sliki.

TOREK, 29. februarja: 18.00 Tečaj angleškega jezika — 18.25 Pismošča Blitz, lahko noč za najmlajše — 18.30 Avstrija — slika z Južno Tirolsko — 18.55 Raj živali — 19.20 ORF danes zvečer — 19.30 Čas v sliki — Kultura — 20.06 Šport — 20.15 Svet knjige — 21.05 Perry Rhodan — SOS iz vesolja, film — 22.30 Čas v sliki.

SREDA, 1. marca: 10.00 Televizija v šoli: To je London — 10.30 Električni stroji — 11.00 Program za delavce: Perry Rhodan: SOS iz vesolja — 16.30 Za otroke od 6. leta dalje: Železni stražar — 17.15 Mala risarska umetnost — 17.40 Za otroke od 11. leta naprej: Antena — 18.00 Tečaj francoskega jezika — 18.25 Pismošča Blitz, lahko noč za najmlajše — 18.30 Avstrija — slika — 18.55 Dragi stric Bill — 19.20 ORF danes zvečer — 19.30 Čas v sliki — Kultura — 20.07 Šport — 20.15 Čas je prišel — 21.05 Salto mortale. Zgodba cirkuške družine „Brüssel“ — 22.05 Čas v sliki.

CETRTEK, 2. marca: 10.00 Televizija v šoli: Kaj je evolucija? — 10.30 Gost pri Josefu Miklu — 11.00 Uvod v EDV — 11.30 Franz I. in njegova doba — 12.00 Brian Frivel — 18.00 Tečaj italijanskega jezika — 18.25 Pismošča Blitz, lahko noč za najmlajše — 18.30 Avstrija — slika — 18.55 Športni mozaik — 19.20 ORF danes zvečer — 19.30 Čas v sliki — Kultura — 20.06 Šport — 20.15 Milijonske igre, film — 21.55 Čas v sliki — 22.05 Milijonske igre, diskusija o tem filmu.

PETEK, 3. marca: 10.00 Televizija v šoli: Cerkev in umetnost — 10.30 Avstrija za časa Baben-

bergerjev — 11.00 Program za delavce: Julija in duhovi — 18.00 Orientacija — 18.25 Pismošča Blitz, lahko noč za najmlajše — 18.30 Avstrija — slika — 18.55 Junak vesterna — 19.20 ORF danes zvečer — 19.30 Čas v sliki — Kultura — 20.06 Šport — 20.15 Uradni spisi XY — nerešeni — 21.20 Čas v sliki — 22.30 Dvoboj z meči, pustolovski film.

SOBOTA, 4. marca: 15.00 Koncert ORF. Anto-

ZA NAŠE ČEBELARJE:

Kirarjev panjski sistem

Danes 78-letni Franc Kirar iz Hrence pri Malečniku na Štajerskem je eden od redkih čebelarjev strokovnjakov samoukov in večkratni izumitelj na področju čebelarstva.

Kompletna ustvarjalna sposobnost nestorja čebelarja je opredmetena v panjskem sistemu, ki nosi ime po izumitelju „Kirarjev panj“. V 50-letnem razvoju sta nastala dva tipa: A in B, ali kot jima pravijo čebelarji po domače, „veliki kirar“ in „mali kirar“. Med njima ni večjih razlik glede konstrukcije panja, precejšnje pa so glede tehnologije čebelarjenja. Franc Kirar je izračunal, da mu čebele v večjem panju prinesejo ob enaki čebelji paši tudi dvainpolkrat več kot v malem panju.

V čem je skrivnost

Celih 40 let je čebelar Kirar odbiral čebele matice glede na množino doprinosa medu, kar mu je bila prva zapoved njegovega čebelarjenja. Vedno je imel v rezervi čebelje družine, ker je narava pogosto skoparila in seveda še skopari s pašo.

Pogoj dobrega čebelarskega gospodarstva je vzreja mladih matic, ki jih je Kirar vzredil in splemenil tudi do 2000 letno. Posebno prav je temu še vedno delovnemu čebelarju prišla izučitev mizarskega poklica, nakar je lahko po svojih lastnih dognanjih izdeloval panje. Njegov način čebelarjenja pa temelji na prevažanju čebel na paše. S svojimi čebelami je prekržaril domala vso Jugoslavijo in si nabral mnogo izkušenj. Vse našteje posebnosti in zakoni njegovega čebelarjenja so dali eno od največjih čebelarstev v Jugoslaviji.

Odkritje

Seveda pa te gospodarske zapovedi Kirarjevega čebelarstva ne bi bile popolne, če ne bi omenili bistvenih čebelarskih spoznanj in odkritij čebelarskega strokovnjaka. Kolegi čebelarji so svojemu nestorju zamerili, da celi dve desetletji ni objavil svojega odkritja o dodajanju matic.

Šele letos je to edino Kirarjevo poslovno skrivnost objavil slovenski čebelarski list. Začetki njegovega odkritja segajo v prva leta čebelarjenja. Po štirih letih je Kirar dognal, da je matična rešetka (to je mreža, ki čebelam omogoča prehod skozi, matico in trote, ki so večji, pa zadrži) v spomladanskem razvoju čebel lahko škodljiva. Zato

nin Dvoržak: Simfonija „Iz novega sveta“ — 16.00 Za otroke od 5. leta naprej — Hišica — 16.25 Vera: „Rojstni dan med gasarji“ — 16.30 Za družino: Delamo fotografski aparat — 16.50 Naš prijetni dom — 17.15 Ona, on, ono; magazin — 18.00 Tedenski magazin — 18.25 Pismošča Blitz, lahko noč za najmlajše — 18.30 Kultura — posebno — 18.55 Heinz Conrads v soboto zvečer — 19.20 ORF danes zvečer — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Rudi Carell poje — 21.20 Šport — 21.50 Čas v sliki — 22.00 Izdaja v taborišču 127.

PROGRAMA LJUBLJANSKE TELEVIZIJE NISMO PREJELI

se je velečebelar odločil in dal v svojih panjskih čebelam izgraditi medišča v „debellem“ satovju z 20 do 22 mm globokimi celicami, v katerem po biološkem zakonu matična ne more zalegati, ker so pregloboke. Normalne čebelje celice so globoke 10 do 12 mm, z različno globokimi satovji pa je Franc Kirar ločil plodišče od medišča brez pomožne naprave — matične rešetke.

Nemirni duh

Kirarjev izumiteljski duh pa ni miroval. Dognal je, da se gozdne mane Pohorja in Kobanskega rade v satovju strde, in tako je odlična čebelja paša tik pred nosom. Seveda je želel umni čebelar to izkoristiti. Že leta 1924 se mu je posrečilo odtisniti satne osnove na pločevino; le-te je nato vgradil v posebne mediščne okvirje, ki jih je čebelam dal izdelati z globokimi celicami. S pločevino ojačeno satovje dopušča krepkejšo točenje napol strjenega medu v centrifugi, česar navadno voščeno satovje ne dovoljuje. V primeru, da se je med že v celoti strdil, ga je Kirar s svojimi pomočniki kratko malo postrgal do pločevinaste osnove in nato ponovno dal v delo čebelam. Vsi čebelarji, ki še nimajo tako rešenega medišča, imajo velike izgube medu zaradi prehitro strjene mane.

Knjiga

Ker je bil Kirar večni popotnik s svojimi čebelami, se mu je na začetku na dolgih in vročih potovanjih zadržalo mnogo čebel, predvsem plemenjakov, ki so najbolj živahnji. Opazil je, da čebele v primeru nevarnosti beže iz panja pri žrelu, zato jim je tam tudi namestil prostorno izbežišče in tako rešil čebele pred zadušitvijo.

Čebelarsko društvo Maribor pripravlja izdajo knjige „Kirarjev panjski sistem in način čebelarjenja v njem“.

Za zaščito severnega medveda

Vse dežele, v katerih živi severni medved, to se pravi Kanada, Danska, Norveška, ZDA in Sovjetska zveza, bi morale podpisati medsebojno mednarodno konvencijo, ki bi omejevala lov na severnega medveda. Predlog za to je dal Donald McKernan, ki je o tem spregovoril na seji ameriške poslanske zbornice, katere naloga je reševati probleme zaščite favne ter prirodnega okolja nasploh.

Problem zaščite severnega medveda, ki postaja iz leta v leto vedno večja redkost, ker ga ljudje lovijo ne toliko iz varnostnih razlogov, pač pa iz enostavnega lovskega „užitka“, je bil na programu washingtonske poslanske komisije predvsem zato, ker je Sovjetska zveza vložila v zvezi s tem zelo oster protest. V Sovjetski zvezi so namreč že pred leti prepovedali lov na severnega medveda in to prav zato, da bi se ohranila ta že tako razredčena živalska zvrst. Toda sovjetski severni medved uberejo tudi „pot tujine“ in se čez Beringovo ožino selijo na Aljasko, kjer pa ni bilo doslej nobenega omejitvenega zakona, ki bi ščitil severnega medveda in tudi druge arktične živali. Nasprotno, Aljaska je bila v zadnjih letih cilj mnogih lovskih pohodov in torišče pravega pokola severnih medvedov in tudi drugih vrst vedno bolj redkih divjih živali. Glede tega

ne smemo pozabiti na pokol tjulenjev, pokol, ki je vzbudil zgražanje vse svetovne javnosti, saj so se v samih ZDA našli ljubitelji živali, ki so organizirali protestne demonstracije pred sedežem Združenih narodov v New Yorku.

V zadnjih dneh se je zvedelo, da je ukrepe za zaščito severnega medveda že sprejela norveška vlada. Upajmo, da ji bodo tudi druge severne dežele kmalu sledile.

Izginilo 20 milijard lir za Benetke

Zgodilo se je v Milanu: obtoženi je postal tožilec in občinstvo ga je navdušeno podprlo. Obtoženi je Indro Montanelli, pisatelj in zvezda italijanskega časnikarstva. Tožilci: beneški župan in nekaj njegovih pomočnikov.

Časnikar je v članku Zločin v Benetkah trdil, da je od 30 milijard lir, ki so bile s posebnim zakonom namenjene za zavarovanje Benetk od 1966 do 1970, porabljenih doslej vsega 10 milijard. Tožilce so zbudle predvsem besede: ali je tistih 20 milijard, ki niso porabljene, poneverjenih in imamo torej opraviti z lopovi, ali pa je denar deponiran v banki, kar pomeni, da imamo opraviti z nesposobnimi ljudmi, ki ne znajo niti pametno izrabiti zaupanega jim denarja.

Indro Montanelli se že dolgo zagrizeno in bistro bori za rešitev Benetk in išče vzroke njihovega propada. Po splošnem prepričanju, tako trdi, mesto ne propada zavoljo netrdnih tal in dvigovanja morja, marveč zavoljo sebičnih interesov posameznih poslovnih skupin. Prihodnost Benetk so žrtvovali gradnji industrijske cone v njenem predmestju Mestre.

Ne glede na izid obravnave je obtoženec moralno zmagal. Že lani je prejšnji župan v zadnjem hipu umaknil tožbo zoper istega časnikarja. Benetke potonejo vsako leto za centimeter. Če mesta ne bodo rešili, bo doživelo leta 2048 usodo legendare Atlantide — utonilo bo v morju.

NEMŠKI VLAKI: 500 KM NA URO

Bonnska vlada je dala sedem milijonov mark za študijo o novi ureditvi železnic. Že 1980 naj bi uresničil načrt, da bo potova z vlakom od Hamburga do Münchna trajalo le dve uri (sedaj 8). Vlaki bi vozili s hitrostjo 500 km na uro. Ves načrt bo veljal 20 milijonov mark.

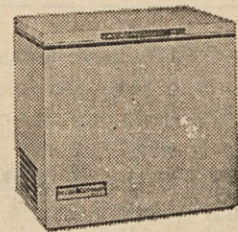
Novico je objavil zahodnonemški prometni minister Georg Leber.

Minister trdi, da to ni nobena utopija, marveč edina možnost, če hočejo v Zahodni Nemčiji prepričati prometno zmedo. Vlak prihodnosti bo sestavljen iz potniških in tovornih vagonov, vozil pa bo na progi, ki bo v obliki orjaške osmice tekla med Hamburgom in Münchnom. Vprašljivo je, ali bodo uporabili klasični sistem koles in tračnic, magnetne tračnice ali sistem zračne blazine.

SEMINAR ZA SLOVENSKE ŠOLNIKE

Tudi letos bo za slovenske šolnike (učitelje in profesorje na slovenskih šolah v Trstu) seminar, in sicer v slovenskem Kulturnem domu od 28. februarja do 4. marca. Predavalo bo 11 slovenskih pedagoških strokovnjakov o problemih sodobne vzgoje.

SKRINJE ZA GLOBOKO HLAJENJE (Tiefkühltruhen) od 160 do 500 litrov

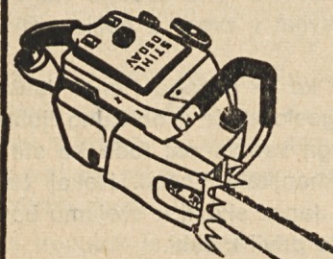

V trgovini

Adolf in Katarina KRIVOGRAD

9143 Šmihel pri Pliberku
Tel. 0 42 35 — 34 1 97

STIHL 050AV

eine Universalsäge für die Waldarbeit. 5,5 DIN PS stark und 9,8 kg leicht, außerdem hatsie den vibrationsdämpfenden STIHL-AV-Griff.

Gospodarski in poljedelski stroji — traktorji — motorne žage in vsi nadomestni deli — kuhinje — kuhinjski stroji in vse za gospodinjstvo — otroški vozički — televizijski in radioaparati — šivalni stroji — motorna kolesa — mopedi — mladinska kolesa za birmo

najugodnejše pri domačem podjetju

Johan Lomšek

ŠT. LIPŠ — TIHOJA 2

9141 Eberndorf — Dobrla vas

Telefon 0 42 37 — 246

Oglejte si zaloge in kupite ugodno!

IMPERIAL TELEVIZOR

RUTAR garantira: nikdar brez televizije

Podjunski trgovski center

RUTAR

nudi največjo izbiro in specialitete

A 9141 Dobrla vas — Eberndorf
Telefon 0 42 36 — 281